

PŘÍRODA

Příroda na Zemi je tvořena částí **neživou** a **živou**.

ŽIVÁ PŘÍRODA

Živou přírodu tvoří **živé organismy**. Podle společných znaků a vlastností je rozdělujeme do **tří základních skupin**:

1. houby,
2. rostliny,
3. živočichové (včetně člověka).

Z Ve vyšších ročnících se naučíte poznávat další skupiny živých organismů, které jsou pouhým okem neviditelné, např. bakterie.

Životní podmínky rostlin, hub a živočichů jsou na různých místech Země odlišné. Živé organismy se **přizpůsobují podmínkám, ve kterých žijí**.

1 Popište, jak se svým životním podmínkám přizpůsobil medvěd lední.

2 Jmenujte některé živočichy, které běžně spatříte v teplejších oblastech s nižší nadmořskou výškou, a ty, kteří jsou přizpůsobeni životu v horských oblastech.

medvěd lední

NEŽIVÁ PŘÍRODA

2 Vyberte, co patří do živé a co do neživé přírody: křemen, písek, smrk, hřib, borůvka, jelen, moře, kapr.

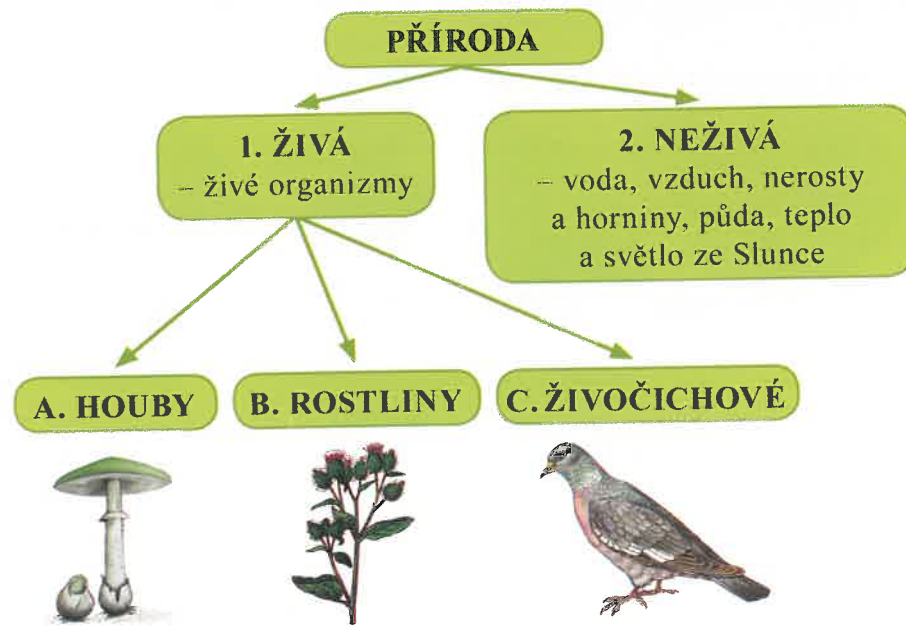
Neživou přírodu tvoří:

1. voda,
2. vzduch,
3. minerály (nerosty) a horniny,
4. půda,
5. teplo a světlo pocházející ze Slunce.

Bez neživé přírody by nebylo života na Zemi. Poskytuje totiž živým organismům **základní podmínky k životu**. Např. rostlina potřebuje k životu neživé složky přírody – půdu s živinami, vodu, vzduch, světlo a teplo.

neživá příroda

EKOSYSTÉM

Živé organismy (houby, rostliny a živočichové) žijí na určitém území, kde je **ovlivňuje** jednak **neživá příroda** (např. množství vody, složení půdy, teplota vzduchu) a jednak **jiné organismy**.

Určitě jste si všimli, že některé druhy organismů žijí v lese, jiné na louce a jiné např. v řece a u rybníka. Živé organismy jsou propojeny s neživou přírodou, která se zde vyskytuje. Tento celek nazýváme **ekosystém**.

Ekosystémy dělíme na **vodní** (např. řeka) a **suchozemské** (např. pole).

Dále rozlišujeme **přírodní ekosystémy**, které existují téměř bez zásahu člověka (např. přirozený les), a **umělé ekosystémy** vytvořené člověkem (např. park, pole, zahrada).

ekosystém řeka

Uvedené organismy zařaďte do ekosystému:

kopretina, smrk, krtek, pampeliška, čmelák, kapr, hřib, borůvka, datel, veverka, motýl, jelen, labuť, leknín.

louka   les   rybník

Vzájemnými vztahy mezi živými organismy a jejich vztahem k prostředí, ve kterém žijí, se zabývá věda zvaná **ekologie**.

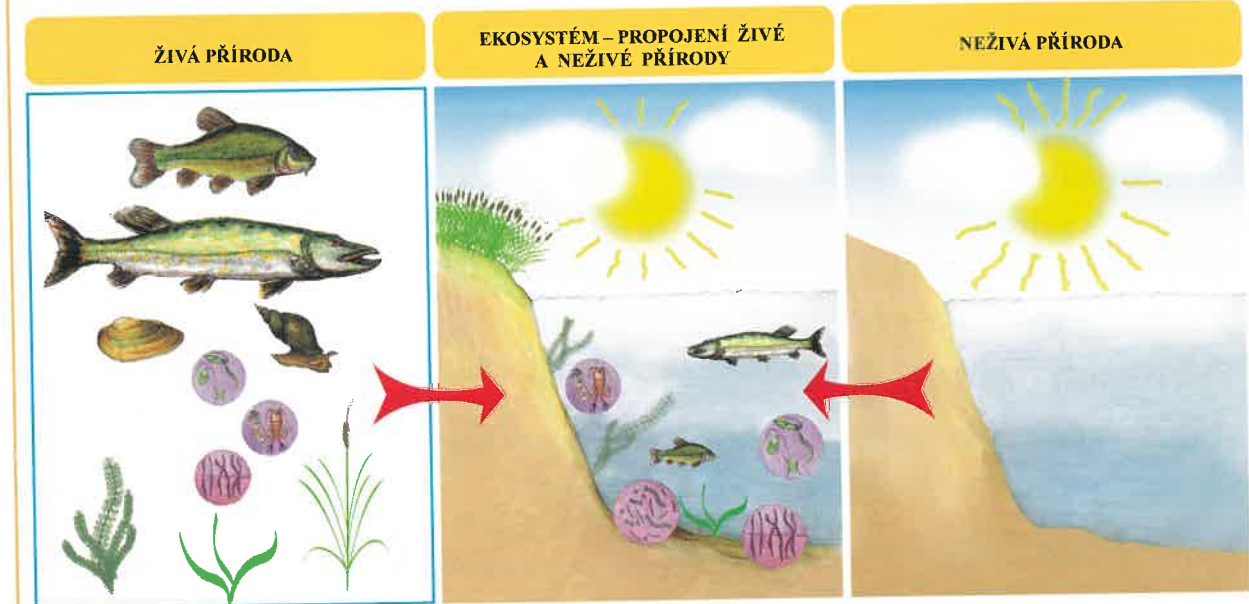

schéma – ekosystém rybník – propojení živé a neživé přírody

Příroda na Zemi se skládá ze dvou částí – živé a neživé. Neživou přírodu tvoří voda, vzduch, minerály (nerosty) a horniny, půda, teplo a světlo pocházející ze Slunce. Živou přírodu tvoří živé organismy. Dělíme je do tří základních skupin: houby, rostliny a živočichové. Soubor všech živých organismů propojený s neživou přírodou, který se vyskytuje v určitém prostředí, nazýváme **ekosystém**.